

DE WELDOENERS

Eenakter

door

OTTO DIJK

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **DE WELDOENERS** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **OTTO DIJK** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 1997 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **4** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten
van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

de man - 80 jaar of ouder

de vrouw - nauwelijks jeugdiger

de twee weldoeners - leeftijdloos

Decor:

Het toneel toont ons een kleine kamer in een oud huisje. Schaars gemeubeld met oude meubelen. Een tafel, twee oude rieten leunstoelen. Een dressoirtje. Links een raam waarachter een blinde muur zichtbaar is. Achter midden een deur naar de gang. Rechts een deur naar het keukentje.

Als het doek opgaat is er geen mens aanwezig. We horen timmergeluiden in het keukentje. Dan het geluid van de voordeur. Gelijktijdig worden dan de gangdeur en de keukendeur geopend. In de keukendeur staat de man, in de gangdeur de vrouw. De man ziet er slordig en vies uit: een vieze manchester broek, zijn overhemd hangt half daar overheen. De vrouw zeer ouderwets, maar keurig. Zwarte jas en hoedje op. Zij is uitgeweest.

MAN: Ben je daar weer? Ik heb je toch gezegd dat je beter weg ken blijven als je niet genegen ben je bek open te doen? (*Vrouw reageert niet, begint mantel uit te trekken*) As je de dampen in heb, ken je beter oprotten. Ken je beter naar een ander gaan. Hoef je bij mij niet meer an te kommen. Heb ik geen behoefte an. Plaats van dat je es effe met je jongen praat, met 'm converseert. Van "hoe is het nou, jongen?" en zo. Die schaarse keren dat je hier bent. Die schaarst momenten dat je hier over de vloer komt... ken je toch minstens effe informeren van "hoe is 't 'r nou mee, Wout, jongen? Hoe gaat het nou met jou?" Waar heb je nou weer uitgehangen?

VROUW: Wat zeg je? (*ze zet haar hoed af*)

MAN: (*luider*) Waar je heb uitgehangen?

VROUW: (*haar hoed op standaardje in kast zettend*) Bij Leen. Dat heb ik gezegd.

MAN: Je heb niks gezegd. Je heb helemaal niks gezegd. Dat is 't 'm nou juist. Ik heb je goddome zeventig keer gevraagd "Waar ga je heen?" omda'k wil weten waar je toegaat. Maar jij geeft geen antwoord. Da's telkens zo. Jij denkt bij je zelf zeker: Tegen Wouter hoef ik niet te spreken. Wouter is goed genoeg om de centen te verdienen voor z'n ouwe moer en voor de rest heb ik met Wouter in het geheel niks te maken. Zo is dat. .. Of die jongen er ooit toekomt een huwelijk aan te gaan, dan kan me geen ene reet schelen. Alleen maar arbeiden in die stinkend hete bakkerij, daar is Wouter goed genoeg voor. Maar hoe die ooit zijn driften mot beteugelen da's een zaak waarover jij je hoofd niet breekt. Dat mot ie zelf maar uitzoeken. Dan mot ie maar naar de wijven, denk jij. Ja, af en toe moet Wouter even naar de wijven. Dat weet je. Af en toe mot ie er even heen, omdat ie er niet buiten ken. Da's een gezond teken, heb de dokter gezegd. Maar thuis ken die 't niet halen. Daarom mot ie naar de wijven. En jij 'm maar voor je laten werken. 'm Maar thuis houwen zoveel je ken. 'm Zichzelf maar dood laten arbeiden. Jij denkt bij je zelf: m'n zoon die zal wel voor me zwoegen. Ik ga lekker uit in me zondagse kleren. M'n zoon zwoegt wel...

VROUW: Je bent m'n zoon niet. Je bent m'n man. Dat weet je. En klee

je aan, alsjeblieft... *(Man kijkt haar aan. Lang. Het is dan alsof ie iets van zich afschudt. Dan begint hij slordig zijn hemd in zijn broek te doen)* Ik ben bij Leen geweest. *(Man kijkt haar aan, broek dichtknopend)*

VROUW: Ze zit er knap bij.

MAN: Je mot niet naar d'r toegaan. Ik heb gezegd, dat je niet naar d'r mot toegaan. Ik wil 't niet hebben. Ze is een slecht mens. As ze hier komt en jij draait effe je rug naar d'r toe, tilt ze d'r rokken voor me op. Laatst nog, toen jij daar stond, toen tilde ze d'r rokken voor me op. En ze had houten benen, weet je dat? Ze had houten benen... Daar klemt ze je mee af als je d'r naait... Daar is 't 'r om te doen.

VROUW: Ik heb foto's van hoe ze d'r bij zit. . .

MAN: Dat kan me niks verdommen. Ik hoef ze niet te zien. Ik mot 'r niet. Ze is gevaarlijk. Je mag er niet naar toe... en ik wil ook niet dat ze nog hier komt...

VROUW: Ze heb een flatje. Zeven hoog. Maar d'r is een lift.

MAN: Liften blijven steken. Dat weet je. Liften blijven altijd steken. Zit je opgesloten. Zit je uren opgesloten zonder eten en drinken, zonder licht, zonder lucht. Halen ze je d'r halfdood uit. Ken je weer dagen na 't hospitaal. Binden ze je vast op je bed. Gaan ze je snijen. Je weet wat 't is. Geven ze je smerige pillen... En zure pap. Zure pap krijg je d'r ook. En betalen... Kost je een slordige hap geld. En er is geen geld. Dat weet je. D'r is helemaal geen geld. *(hij vist een sigarenpeuk uit zijn zak)*

VROUW: Je mot niet roken. *(ze scharrelt in haar tasje)*

MAN: Je mot niet roken! Je mot niet roken! As ik de ganse nacht zindelijk heb staan wezen in die stinkend hittige bakkerij om een stelletje rotklanten hygiënisch dagelijks brood te bezorgen, dan heb ik recht op m'n saffie, snap je dat? *(hij steekt de sigaar beverig aan)*

VROUW: 't Is niet goed voor je. Dat weet je. Nou, kijk nou maar na de foto's. *(gaat zitten, haalt een boekje foto's uit haar tas)*

MAN: *(naderbij komend, maar op zijn hoede)* Je krijg me d'r toch niet heen. Je mot niet denken dat je me d'r heen krijg. Ik verdom 't. Ik la me niet afklemmen, weet je dat?

VROUW: Wat zeg je?

MAN: Da'k er niet heen ga. Dat zeg ik...

VROUW: Je ken toch wel komen kijken?

MAN: Zou 't niet eens kenne betalen. Hebben geen geld. *(gebaar van geld tellen)* Hebben helemaal geen geld.

VROUW: Leen heb ook geen geld.

MAN: Leen? Leen die heb een stel rijke kinderen...

VROUW: Wat?

MAN: Dat Leen een stel rijke kinderen heb. Jij heb mij nooit een kind geschonken... *(hij loert over haar schouder)*

VROUW: Kijk, Di's de buitenkant. Maar dat ken je wel, ben je vaak genoeg langs gekomen. Dit is de conversatie, zie je wel?

MAN: Nee, jij heb mij nooit een kind geschonken...

VROUW: Vin je 't niet mooi?

MAN: En nou wil je me laten afklemmen.

VROUW: Daar ken je 's avonds heen, weet je wel? Je ken d'r biljarten.

MAN: 'k Had best een zoon willen hebben...

VROUW: En lezen... en spelletjes doen...

MAN: Zou die jongen met de auto kommen voorrijden. . .

VROUW: En na de televisie kijken, ken je ook. Dat wil je toch zo graag?

MAN: Zou die zeggen: "Dag pa, we gaan een endje rijden. Langs de vaart. Je ken je hengel wel meenemen. Ken je nog een vissie vangen voor moe..."

VROUW: En dan heb je hier zo de flatjes d'r uitzien van binnen.

MAN: Mit Zentralheizung. As ik 't niet dacht.

VROUW: Vind je 't niet keurig?

MAN: Je droogt er van uit. As 'n Egyptische mummie. Je schrompelt helemaal in elkaar.

VROUW: Dan is dit de slaapkamer. Is niet groot. Maar groot genoeg voor ons beidjes, niet?

MAN: As je 's avonds je kleren uittrekt valt 'r een hoopie stof op de vloer en dat was jij dan...

VROUW: En daarnaast heb je een klein keukentje, zie je wel. Ken je zelf kokkerellen as je dat wil.

MAN: *(loopt weg naar het raam, opent dat en tipt de as van zijn sigaar af door het open raam, sluit het raam weer. Intussen)* Was ie misschien wel dokter geworden... Had ie z'n ouwe vader kennen verzorgen...

VROUW: Je ken ook eten van de keuken krijgen. Is allemaal heel goed verzorgd. Komen ze je brengen. In je flatje. Of je ken 't op gaan eten in de eetzaal, weet je wel? Kijk, dit is de eetzaal.

MAN: Vis. Niet dat 'k van zoetwatervis hou. Maar as je ze zelf vangt ligt 't weer even anders. Of as je eige zoon 't vangt...

VROUW: Kijk je nou nog?

MAN: Nee, ik kijk niet meer. Ik mot 't niet. Ik heb d'r geen behoefte an.

VROUW: As je maar weet dat 'r wat gebeuren mot. Je ken van mij niet verwachten dat ik hier de ganse boel blijf redderen en jou d'r bij. Da's godsonmogelijk. Dat hou 'k niet vol. Je weet hoe ik er aan toe ben.

MAN: Maar na Leen ken je wel, he? Na Leen ga je wel. Daar ga je

zeker vuil zitte spuiten over je zoon Wouter. Ja, dat doe je. Ja, ik ken je. En zeker as je samen ben met je zus Leen, dan zit je maar rotgeintjes te verkopen over mijn.

VROUW: As je maar weet dat 'r wat gebeuren mot.

MAN: Een rotmoeder ben je, weet je dat? Eerst de ganse middag hier zitten en geen bek openen. Alleen maar daar zitten met fotootjes in je hand en mijn maar aanstaren, maar loeren wat Wouter weer uitvoert en Wouter maar laten praten en maar luisteren en dan alles gaan overbrieven aan Leen. En roddelen met 'r over je zoon. Lekker moeder ben jij, zeg, lekker moeder!

VROUW: Ik ben je moeder niet, dat weet je.

MAN: Vertel je d'r natuurlijk ook, dat Wouter smerige dingen uithaalt met meiden terwijl je weet dat ie er nooit z'n leven één heb aangeraakt. Nooit hebt ie d'r één... *(hij krijgt het even bijna te kwaad)* nooit heb ie d'r één angeraakt...

VROUW: *(doet foto's in tasje)* As je maar weet, da'k dit niet bolwerk. As je maar weet da'k ziek ben...

MAN: Je ben niet ziek. Je ben helemaal niet ziek. Da's alleen omdat je jaloers ben op me geld. Da's alleen omdat je geld uit m'n zak wil kloppen voor die verdomde pillendraaier. En omdat je 't verdomt bij mijn in bed te kruipen. Da's ook een reden.

VROUW: D'r is een borst van me afgezet. Is dat niet genoeg?

MAN: As mijn zoon dokter was dan was dat niet gebeurd. *(Vrouw gaat naar zijdeur)* Waar ga je toe?

VROUW: *(maar niet in antwoord op de man)* Er mot weer eten kommen.

MAN: Ze hebben de aanrecht weggebroken.

VROUW: *(zich half omwendend)* Wat zeg je?

MAN: *(hard)* Ik zeg: ze hebben de aanrecht weggebroken.

VROUW: O. *(en dan helemaal omdraaiend)* De aanrecht?! O, God wat heb ie nou weer uitgespookt. Ik ken je ook geen moment alleen laten... *(ze sukelt naar de zijdeur, opent die en ziet daar kennelijk de aangerichte verwoesting, ze begint te janken als een hond)* O god, o god, o god, o god...

MAN: Ik dacht dat je weg zou blijven. Ik dacht ik mot iets hebben hier in huis dat tegen me praat. Ik ken niet tegen de stilte, dat weet je. En ik denk, as ze toch terugkeert is 't meteen een verrassing voor d'r, snap je wel? En... en... en... ik wil niet opgesloten worden, begnijp je wel. Ik la me niet opsluiten. Ik la me niet afklemmen. Ik denk bij mezelf: we motte veel leren, snap je wel? Ik denk, as we niet veel leren, dan horen we d'r niet bij, dan sluiten ze ons op, dan klemmen ze ons af. En... en ... en wij hebben niet een kind he, dat ons op de hoogte ken

houwen, da's ook een punt, snap je? En... en... en daarom denk ik: as we nou veel léren, snap je wel, dan kennen ze ons niks maken dan kennen ze ons niet opsluiten, kennen ze ons niet afklemmen. Nee. Ik denk: Wouter krijgen ze niet. Hebben ze Marie al een borst afgezaagd maar Wouter krijgen ze niet....

VROUW: (*jankend de keuken inkijkend*) O, god, o, god en allemaal scherven van me pannetjes en me gasstelletje onder de kalkrotzooi...

MAN: Weet je, ik heb 't allergrootste besteld. Moest ook een verrassing wezen voor jou, moedertje... De allergrootste; ik denk dan ken ze 't verstaan. 't Geluid is navenant begrijp je wel? 't Geluid is navenant... Maar ja, ze konden niet binnen door de deur.

VROUW: Waar zijn ze? Waar zijn ze toch? Breken ze de boel af, zetten ze 't op 'n lopen.

MAN: 't Is een hele dure ook. Maar ik denk: 't is nog maar zo kort met moeder d'r is 'r een borst weggesnejen en ze hoort niet meer zoveel dus ik denk: ik mot de allergrootste laten kommen. Hebben de boys me ook angerajen, hebben me gezegd: in jouw speciale geval mot je de grootste nemen, opa ja, ze zeien "opa" tegen me in jouw speciale geval ben je op de grootste aangewezen, kleven ook vele voordelen an. Groter bereik, niet? Grotere reikwijdte. Dat is het.

VROUW: Waar zijn ze?

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto